

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Abbatiae Imperialis S. Maximini

Zyllesius, Nicolaus

Treveris, 1638

§ 5. Quod magis est, ostenditur non esse Abbatem Archiepiscopumque absolutos à petitione immediationis, sed à petitione Collectarum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14268

amplius peti posse, *l. iudex 55 ff. de re iudic.* quæ sic habet, *iudex posteaquam semel sententiam dixit, postea iudex esse desinit, & hoc iure vimur, ut iudex, qui semel vel plurius vel minoris condemnauit, amplius corrigere sententiam suam non possit, semel enim, seu male, seu bene officio functus est.*

Quod si aliorum opinionem spectes dicentium, omissa in sententijs haberi pro simpliciter omisissis, de quæ ijs adhuc posse peti iudicationem, quid aliud inde haurias, nisi quod omissa erga Archiepiscopum Abbatis condemnatio, habeatur pro simpliciter omisissâ, super sitque solum, ut de illa petere possit iudicationem.

§. 5. Quod magis est, ostenditur non esse Abbatem Archiepiscopumque absolutos à petitione immediationis, sed à petitione Collectarum.

Ista quæ hætenus deduximus, dicta sunt sub præsuppositione facti non existentis, quàm enim longè ab omni sensu alienus sit ille intellectus, supra tetigimus; sed & subsequentibus rationibus latius id ipsum manifestabitur, ex eo, quod non à statu, sed à collectis absolutio iudicata sit, ac cum illas non debuerit Abbas, ab illis immunis: iure meritoque factum sit, ut nec ipse pro se, neque Archiepiscopus pro illo easdem præstaret.

Quod ut ad oculum dignoscatur, animaduertendus est Fiscus Actoris finis, in quem ille intentionem suam ultimo ac principaliter dirigebat.

Qui finis erat collectarum Imperialium solutio, adeo, ut Collectis siue Contributionibus præstitis, sollicitus non erat Fiscus, cui parentem status Imperij.

Sed cum ad collectarum debitum inferendum immediata subiectio esset medium concludendi utile, illam posuit ac deduxit Fiscus.

Petijt ergo pronuntiari Abbatem ad Imperium immediatè pertinere, sed tanquam medium & causam iudicandi non tanquam suæ actionis vltimum finem, qui solus attenditur, semper enim attenditur finis, ubicunque vnum procedit ab altero tanquam præambulo. *Card. Tusch. verb. finis, conc. 378. nu. 8. alleg. Pet. de Anchar. conf. 28. n. 6. & 7.*

Finis est id, quod primum est in intentione, vltimum in executione, idem *Tusch. ibid. n. 11.*

Semper spectanda est intentio gerentis actum, ut si plures causas æqualiter habeat in intentione, vel vnam principaliter, sic actus regulatur. *Idem Tusch. verb. intentio Conc. 270. n. 2.*

Vnde fit, ut conclusio libelli terminus à DD. appellatur. *Gai. lib. 1. obser. 61. n. 15. alleg. Bald. in l. edita, &c.*

Tanquam id quod extremum sit in libello.

Atqui, ut supra dictum est, finis iste, Actoris Fiscus terminus, extremum siue scopus, in quem principaliter collimabat, in collectarum solutione consistebat.

Adeo, ut si Fisco adiudicata immediatio fuisset, Collectæ autem abiudicatæ, intentioni suæ nullatenus satisfactum censuisset, censuisset autem, si collectæ adiudicatæ fuissent, etsi immediatio abiudicata.

Constat illud ex ipsâ Imperiali constitutione anni 1548. ex ipsiusque Imperij intentione, quæ & ad collectas contributionesque dirigebatur.

Ac cæterum non multum curabat constitutio, ut neque (ad illam conformiter) Fiscus, cui pareant status Imperij, modò Contributiones soluerentur.

Testatur illud & ipsum votum, versic. concludo igitur. pag 87. & ex ipsius Constitutionis textu constat, §. vñnd als/ qui ad hoc, ab eodem voto citatur in hæc verba: *Et quia recessus Imperij apertè Fiscali mandat, quod is ratione contributionum hosce processus insituere debeat, eaque principalis sit insentio Imperij, cum, ut ex §. vñnd als/x. patet, non multum curet, cui pareant status Imperij, modò Contributiones soluantur, &c.* hæc votum.

Agnoscit & illud iterum in fine pag. 146. vers. Pro conclusionis hesternæ, &c. ubi cogitur tandem fateri, ac dicit se negare non posse prædictum Monasterium esse membrum Imperij, cum ipse Archiepiscopus hoc fateatur, nec quoad hoc elisam esse intentionem fiscalis recognoscit, *sed tamen quia hoc in alium finem non videtur dicere Fiscalis, nisi ut principaliter habeat collectas* (verba voti) ideo absolvendum esse Reum opinatur, non à qualitate Membri Imperij, quæ in confesso est, & Fisco pro medio erat, sed à Collectis, quæ principaliter in petitione proponebatur.

Constat istud idem ex ipso fiscalis facto qui alternativè conclusit, ut immediatè Abbas solueret Collectas, si status immediatus esset, vel mediatè si non esset, ut ex actis videre est, & in ipso voto habetur. Vers. Conclusionem libelli pag. 84.

Constat etiam ex ipso modo concludendi in Imperialis Cameræ testimoniis, lit. P. in libello signatis, relato, *Pesijt decerni & pronunciari, quod dictus Abbas ad Imperium spectet, ac proinde omnes Imperij collectas soluat &c.*

Ubi notanda sunt verba ista, *Ac proinde*, quæ conclusionis illationem ex præmissis siue medijs inducunt.

Atqui Iudex absolvendo Reum, non disponit de petitionis medijs siue præmissis.

Si exempli gratia, Creditor agendo posuerit, Reum à se emisso fundum Cornelianum, concluderitque sub hæc elausulâ, ut fieri solet, *Pesit declarari narrata esse vera, ac proinde ad solutionem pretij condemnari*, sitque verum emptionem esse initam sed per solutionem vel acceptationem liberatus sit Reus, Iudex absolvet Reum.

Quid pronunciatum esse censebitur? non quod non sit verum contractum in initum esse, sed quod solutio non debeat.

Egit Fiscus ad solutionem collectarum, quia Abbas immediatè esset subiectus, absolutus est Abbas: quid pronunciatum esse censebitur? non quod Abbas immediatè subiectus non sit, sed quod ad solutionem non teneatur.

In ipsis nostri casus terminis, si quis agat ad exigenda servitia ab eo, quem suum Vasallum esse asserat, & hac formâ petitionem instituat, *Pesit declarari illud meum esse Vasallum, ac proinde ad servitia mihi præstanda teneri*, Vasallus autem et si Vasallus sit, liber à servitijs nihilominus existat per investituram vel pactum, Quid faciet Iudex? dubio procul absolvet Reum, Per absolutionem autem à quo illum liberâsse censebitur? nempe à servitiorum præstatione, nõ autem à Vasallagio, siue à Vasalli qualitate.

Si fundi Semproniani dominus contra detentorem agat ad fructus ab eo perceptos restituendos, concludatque: *Se dominum declarari, ac proinde ex dominij jure fructus ad se pertinere, detentoremque ad eorundem restitutionem condemnari*: sit autem detentor usufructuarius, illaque exceptione dominum repellat,

Iudex autem ab institutâ petitione Reum absoluat, non utique actorem à Dominio excludet, sed ab eo, quod ultimum est in petitione, fructuum scilicet restitutione.

Multa talia reperies exempla ex quibus conuincitur absolutionis vim illam non esse, ut actorem à Dominij iure excludat, et si Dominium etiam in petitione propositum sit.

s. 6. Quod causæ sint notabiles eæque peremptoriæ, ob quas absolutio à Collectis contingere potuit, etsi Abbas in processu non sit repertus esse Archiepiscopo subiectus.

Longè suffecerit ostendi in genere ita esse, quod Dominium pro medio propositum non fuerit decifum, neque quoad fiscum. neque quoad Abbatem per conclusionis ad Collectas iudicationem.

Sed tamen & particulares nobis supersunt rationes, ob quas neque opus fuerit, ut de illo Dominij medio sollicitus fuerit iudex in ordine ad Abbatem ac etiam pro ipso Archiepiscopum ab eisdem collectis absoluendum.

Ac in primis hæc illa planè peremptoria exceptio, quod à Collectis Imperialibus sit Abbas, et si status sit Imperij idque per priuilegium Ottonis, ac præcipuè per pactum cum Henrico Imperatore Sancto initum, quo ab oneribus istis titulo longè oneroso Maximiniani liberantur, Vti & per alia aliorum Principum Diplomata cap. 1. Sect. 2. relata.

Quæ in processu seridè considerata ac ponderata fuerunt, quemadmodum ex ipsius voti textu (quem isto loco diuinâ permittente providentiâ libelli Scriptor edidit) expressè manifestatur, pag. 137. nu. 269. Vers. *Ultimo quoque modo.* Vbi ipse voti auctor contendit, asserit quod Abbas tutus sit; secunda ratione, scilicet hac exceptione, quod priuilegiatus sit ab istis oneribus his verbis; *Ultimo quoque modo alio Elisionis tutus est Abbas, quod videlicet priuilegiatus sit ab istis oneribus, id enim Ottonis priuilegium datum. Anno. DCCCC. LXXXIV. Quinto Calendas Iulij fol. 20. Henrici datum Calendis Septembris Anno. MXXXIII. Confirmatum à Carolo IV. & reliquis & pro Archiepiscopo, idem facit Maximilianus. I. in dicto priuilegio 1. Iunij Anno 1590. ubi nonnulla prædia, inter quæ & hæc, Monasteria quæ adiecta sunt Archiepiscopatus, LIBERTAT. ut loquitur. hæc votum.*

Quid manifestius esse aut dici queat? Sed jam age (Scriptor) quibus probationibus conuincens non ob illam immunitatem absolutionem contigisse? Ab isto te expedi.

Sed & præclarum illud est in illa genuina positione, quod ex ea euincitur actionem ad Collectas fuisse, non ad immediationem, quæ enim immunitas à Collectis per pactum concessa, tueri potuisset Abbatem a petitione immediatæ subiectionis, cum manifestum sit Immunitatem talem Imperij statui concessam non derogare immediatæ Status qualitati.

Ad ista concurrebat præterea illud, quod tam in voto, quam in processu ab Archiepiscopo ponitur ac deducitur, Monasterium ab Immemorali tempore collectas Imperio non soluisse, neque vllas fiscus probationes produxit ad probandam illam solutionem, Vnde ista immunitas titulis fundata, confirmabatur